

Mihai Adrian Hotca
Elena Hach

Legea nr. 129/2019
pentru prevenirea și combaterea
spălării banilor și finanțării terorismului,
precum și pentru
modificarea și completarea unor acte normative

Comentariu pe articole

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

Universul Juridic
București
-2021-

EDITURĂ UNIVERSUL JURIDIC | We know books
Editat de **Universul Juridic SRL**, editură cu prestigiu recunoscut.
Editura **Universul Juridic** este acreditată CNATDCU (lista A2).

Copyright © 2019, 2021, **Editura Universul Juridic**.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin **Editurii Universul Juridic**.

Nicio parte (fragment sau componentă grafică) din această lucrare nu poate fi reprodusă fără acordul scris al **Editurii Universul Juridic**.

! Niciun exemplar din prezentul tiraj nu va fi comercializat fără ștampila și semnătura Editurii sau, după caz, a Autorului/Autorilor, aplicate pe interiorul ultimei coperte.

Respect pentru autorii noștri, respect pentru profesia aleasă!

Prezenta lucrare, în tot sau în parte, este purtătoare de drepturi de autor, aflate sub protecția Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Întrucât, în contemporaneitate, aceste drepturi sunt ignorate și încălcate într-o măsură alarmantă, în pofida sistemului valorilor și convențiilor sociale nescrise, a devenit necesară apărarea lor prin forța și sub sancțiunea legii.

UNIVERSUL JURIDIC SRL, titular al dreptului de autor asupra prezentei lucrări, precizează pentru cititorii săi:

- conform art. 196 din Legea nr. 8/1996, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă reproducerea, fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de lege, a operelor purtătoare de drepturi de autor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe;
- conform art. 14 din Legea nr. 8/1996, prin reproducere se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloc și sub orice formă, inclusiv realizarea oricărei înregistrări sonore sau audiovizuale a unei opere, precum și stocarea permanentă ori temporară a acesteia cu mijloace electronice.

Editura își rezervă dreptul de a acționa, prin mijloace legale și prin implicarea autorităților competente, în vederea protejării drepturilor patrimoniale de autor al căror deținător este în baza contractelor de editare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României HOTCA, MIHAI ADRIAN

**Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative : comentariu pe articole / Mihai Adrian Hotca, Elena Hach. - Ed. a 2-a, rev. și adăug. - București : Universul Juridic, 2021
ISBN 978-606-39-0756-2**

I. Hach, Elena

34

Redacție:
tel.: 0732.320.666
e-mail: redactie@universuljuridic.ro

Distribuție:
tel.: 021.314.93.15
fax: 021.314.93.16
e-mail: distributie@universuljuridic.ro
editurauniversuljuridic.ro

Editura Universul Juridic

editura.universul.juridic

Portal:
tel.: 0725.683.560
e-mail: portal@universuljuridic.ro
universuljuridic.ro

Universul Juridic

Pro lege
Legislație și jurisprudență

Librăria UJmag:
tel.: 0733.673.555;
021.312.22.21
e-mail: comenzi@ujmag.ro
ujmag.ro

Ujmag.ro

Cuprins

Câteva considerații privind fenomenul prevenirii și contracarării spălării banilor și finanțării terorismului..... 9

**PARTEA I
ISTORICUL LEGISLAȚIEI PRIVIND PREVENIREA
ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII
TERORISMULUI.....21**

**Capitolul I
Evoluția legislației europene și internaționale referitoare
la prevenirea și contracararea spălării banilor și finanțării
terorismului23**

*Secțiunea 1. Prezentarea principalelor acte normative
internaționale aplicabile în materia spălării banilor și a finanțării
terorismului23*

1. Convenția de la Viena din 198823
2. Convenția de la New York din 2000.....25
3. Recomandările FATF26

*Secțiunea 2. Prezentarea principalelor tratate europene
referitoare la prevenirea și sancționarea faptelor de spălare de
bani și a finanțării terorismului27*

1. Convențiile de la Strasbourg și de la Varșovia27
2. Directivele europene39
 - 2.1. Prima Directivă39
 - 2.2. Directiva a II-a.....41
 - 2.3. Directiva a III-a.....42
 - 2.4. Directiva a IV-a43
 - 2.5. Directiva a V-a43

**Capitolul II
Evoluția legislației interne pentru prevenirea și sancționarea
spălării banilor și finanțării terorismului51**

<i>Secțiunea 1. Prezentarea Legii nr. 21/1999 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor.....</i>	51
<i>Secțiunea 2. Prezentarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului.....</i>	55

Capitolul III

Cooperarea judiciară internațională în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.....	61
<i>Secțiunea 1. Cooperarea judiciară în baza Legii nr. 302/2004.....</i>	61
1. Asistența judiciară internațională.....	61
2. Extrădarea.....	63
3. Scurte considerații cu privire la mandatul european de arestare și la arestarea provizorie în baza alertei în Sistemul de Informații Schengen (SIS).....	64
<i>Secțiunea 2. Cooperarea între unitățile de informații financiare.....</i>	68

PARTEA A II-A

ANALIZA LEGII NR. 129/2019 PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI, PRECUM ȘI PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA UNOR ACTE NORMATIVE.....	75
---	----

Capitolul I

Dispoziții generale.....	77
<i>Secțiunea 1. Sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.....</i>	77
<i>Secțiunea 2. Definiții.....</i>	84

Capitolul II

Entități raportoare.....	104
---------------------------------	-----

Capitolul III.....

Obligații de raportare.....	107
<i>Secțiunea 1. Raportul pentru tranzacții suspecte.....</i>	107
<i>Secțiunea 2. Raportarea tranzacțiilor care nu prezintă indicatori de suspiciune.....</i>	109
<i>Secțiunea 3. Reguli privind raportarea.....</i>	111

Capitolul IV

Măsuri de cunoaștere a clientelei.....	121
<i>Secțiunea 0.....</i>	121
<i>Secțiunea 1. Măsuri standard de cunoaștere a clientelei.....</i>	127
<i>Secțiunea 2. Măsuri simplificate de cunoaștere a clientelei.....</i>	132
<i>Secțiunea 3. Măsuri suplimentare de cunoaștere a clientelei.....</i>	134
<i>Secțiunea 4. Execuția de către terți.....</i>	142
<i>Secțiunea 5. Informații privind beneficiarul real.....</i>	144
<i>Secțiunea 6. Păstrarea documentelor.....</i>	153

Capitolul V

Persoana desemnată și proceduri interne.....	157
---	-----

Capitolul VI

Obligația de evaluare a riscurilor.....	164
--	-----

Capitolul VII

Supravegherea și controlul.....	166
--	-----

Capitolul VIII

Analiza și prelucrarea informațiilor cu caracter financiar, schimbul de informații și interzicerea divulgării.....	193
---	-----

Capitolul IX

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.....	225
---	-----

Capitolul X

Răspunderi și sancțiuni.....	240
-------------------------------------	-----

Capitolul XI

Dispoziții privind modificarea și completarea unor acte normative.....	293
---	-----

Capitolul XII

Dispoziții tranzitorii și finale.....	306
--	-----

Dispoziții finale introduse prin OUG 111/2020.....	315
---	-----

ANEXE

Recomandările FATF.....	265
Note interpretative la cele 40 de Recomandări FATF	350
Standardele internaționale privind combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului & proliferare	360
Anexa 1. Instituții de credit	384
Anexa 2. Instituții de plată	393
Anexă.....	406

Câteva considerații privind fenomenul prevenirii și contracarării spălării banilor și finanțării terorismului

Societatea postmodernă se confruntă, *inter alia*, cu infractori care, după comiterea infracțiunilor din care rezultă bani sau alte bunuri (produs infracțional), urmăresc fabricarea unei aparențe de origine licită a produsului de natură infracțională. Cu alte cuvinte, *hoții neprinși* vor să creeze aparența înșelătoare că sunt *negustori cinștiți*, iar pentru realizarea scopului întreprind diverse operațiuni de camuflare a provenienței infracționale a bunurilor sau apelează la alte persoane pentru a-i ajuta în acest sens (la așa-numiții *spălători de bani*).

Prevenirea și combaterea spălării banilor, folosită în asociere cu prevenirea și contracararea finanțării terorismului sau utilizată *ut singuli*, este o expresie din ce în ce mai întâlnită în majoritatea domeniilor vieții sociale, indiferent că discutăm despre drept, economie, politică sau relații internaționale și, de multe ori, produce efecte importante pe plan social, cu impact direct asupra calității vieții oamenilor.

Plecând de la informațiile oferite de practică, din care rezultă existența unui adevărat fenomen al spălării banilor, conex unor infracțiuni precum evaziunea fiscală, traficul de droguri, fraudele cu fonduri europene, traficul de persoane, infracțiunile de corupție ș.a., factorii de decizie au adoptat acte normative, măsuri și strategii destinate prevenirii și sancționării acestui flagel social.

România, ca pretendentă la calitatea de membră, iar apoi (din 2007) ca membră a UE sau ca parte a unor tratate internaționale, a *marșat* fără rezerve oficiale la mai toate *mișcările* europene și internaționale referitoare la prevenirea și combaterea spălării banilor, confiscarea produsului infracțiunilor sau în ceea ce privește contracararea finanțării terorismului. Cum se spune: *Pe hârtie stăm bine! Dar practic?*

Fără pretenția unei opinii infailibile, examinând cu mare atenție *rezultatele generate* de măsurile, strategiile și toate reglementările adoptate de forurile competente (Parlament, Guvern, Oficiu etc.), suntem de părere că *efectele practice* produse sunt nesatisfăcătoare sau departe de așteptările populației și chiar ale factorilor de decizie.

Sigur, dacă citim rapoartele publice sau dacă îi ascultăm pe șefii instituțiilor cu atribuții în acest domeniu, constatăm că *în cauzalitatea* lipsei de eficiență sunt plasate anumite cauze extrinseci sau intrinseci, dar

CAPITOLUL I

Evoluția legislației europene și internaționale referitoare
la prevenirea și contracararea spălării banilor
și finanțării terorismului

Secțiunea 1

*Prezentarea principalelor acte normative internaționale
aplicabile în materia spălării banilor și a finanțării
terorismului***1. Convenția de la Viena din 1988**

Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, încheiată la Viena, la 20 decembrie 1988, este primul instrument normativ internațional ce aduce în lumină o definiție a infracțiunii de spălare a banilor, în strânsă legătură însă cu profiturile obținute din traficul de droguri, la acel moment, fiind considerată strict necesară intervenția organismelor internaționale în reprimarea acestui fenomen, în conexitate cu alte activități criminale organizate, care subminau bazele economiei legitime și amenințau stabilitatea, securitatea și suveranitatea statelor.

Pilonii Convenției de la Viena au fost definiți astfel:

- traficul ilicit este o activitate criminală internațională, a cărei eliminare necesită o atenție imediată și gradul de prioritate cel mai ridicat;
- traficul ilicit este o sursă de câștiguri financiare ce permite organizațiilor transnaționale să penetreze, să contamineze și să corupă structurile de stat, activitățile comerciale și financiare legitime, cât și societatea la toate nivelurile sale;
- traficul ilicit trebuie golit de fructele produse și lipsit astfel de mobilul principal pentru care este pus în practică;
- eliminarea traficului ilicit depinde de responsabilitatea colectivă a tuturor statelor și de o acțiune coordonată în cadrul cooperării internaționale.

Convenția redă conținutul spălării banilor în corpul art. 3 par. 1 lit. b), pct. I și pct. II lit. c), pct. I, însă conținutul constitutiv al infracțiunii este în strânsă legătură cu traficul ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, fără de care spălarea banilor nu ar fi existat la acel moment.

Convenția de la Viena prevede, în art. 3 par. 1 lit. b) și c) și par. 3, următoarele:

„1. Fiecare parte adoptă măsurile necesare pentru a conferi caracterul de infracțiuni penale, în conformitate cu dreptul său intern, atunci când actul a fost comis intenționat: (...)

b) I. Conversiei sau transferului de bunuri despre care cel care se ocupă știe că provin dintr-una dintre infracțiunile stabilite conform alin. a) din prezentul paragraf sau din participarea la comiterea acesteia, în scopul de a disimula sau deghiza originea ilicită a bunurilor menționate sau ajută orice persoană care este implicată în comiterea uneia dintre aceste infracțiuni să scape de consecințele juridice ale actelor sale.

II. Disimulării sau ascunderii naturii, originii, dispunerii mișcării sau proprietăților reale ale bunurilor sau drepturilor aferente despre care autorul știe că provin dintr-una dintre infracțiunile stabilite conform alin. a) al prezentului paragraf sau participării la una dintre aceste infracțiuni.

c) sub rezerva principiilor constituționale și conceptelor fundamentale ale sistemului său juridic:

I. Achiziției, deținerii sau utilizării de bunuri, despre care cel care le dobândește, deține și utilizează, știe în momentul în care le primește că provin dintr-una dintre infracțiunile stabilite conform alin. a) al prezentului paragraf sau în urma participării la una dintre aceste infracțiuni. (...)

3. Cunoașterea, intenția sau motivația necesară cunoscută ca element al uneia dintre infracțiunile vizate la paragraful 1 al prezentului articol poate fi dedusă din circumstanțele practice obiective.”

România a aderat la această Convenție prin Legea nr. 118/1992¹.

¹ Publicată în M. Of. nr. 341 din 30 decembrie 1992.

2. Convenția de la New York din 2000 (deschisă statelor spre semnare la Palermo)

Un pas major pentru modelarea definiției infracțiunii de spălare a banilor se face prin Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptată la New York, în data de 15 noiembrie 2000, și deschisă spre semnare statelor la Palermo.

Convenția ONU împotriva criminalității transfrontaliere organizate (UNTOC), cunoscută sub denumirea Convenția de la Palermo, este un tratat multilateral, adoptat în anul 2000, printr-o rezoluție a Adunării Generale a ONU, și intrat în vigoare trei ani mai târziu.

Convenția și cele trei protocoale adiționale conțin prevederi referitoare la combaterea traficului de ființe umane, a traficului cu arme și combaterea spălării banilor.

Spre deosebire de Convenția de la Viena, Convenția de la Palermo leagă indisolubil infracțiunea de spălare a banilor și de produsul altor infracțiuni, iar nu numai de cele derivând din traficul ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, ceea ce reprezintă o importantă recalibrare a infracțiunii, dar și o altă viziune, regăsită în art. 6¹.

Convenția UNTOC pune accent pe combaterea unor noi forme și dimensiuni ale criminalității transnaționale organizate, inclusiv ale criminalității informatice, infracțiunilor împotriva mediului, medicinei frauduloase sau traficului de organe umane.

România a ratificat Convenția de la Palermo prin Legea nr. 565/2002².

¹ „Fiecare stat parte adoptă, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, când actul a fost săvârșit cu intenție:

a) (i) schimbării sau transferului de bunuri despre care cel care le desfășoară știe că sunt produsul infracțiunii, în scopul de a ascunde ori de a deghiza originea ilicită a bunurilor respective sau de a ajuta orice persoană care este implicată în săvârșirea infracțiunii principale să se sustragă consecințelor juridice ale actelor sale; (ii) disimulării sau deghizării naturii veritabile, a originii, a amplasării, a dispunerii, a schimbării ori a proprietății de bunuri sau a altor drepturi referitoare la acestea al căror autor știe că sunt produsul infracțiunii;

b) și, sub rezerva conceptelor fundamentale ale sistemului său juridic: (i) achiziției, deținerii sau utilizării de bunuri despre care cel care le achiziționează, le deține ori le utilizează știe, în momentul în care le primește, că sunt produsul infracțiunii; (ii) participării la una dintre infracțiunile prevăzute conform prezentului articol sau la orice altă asociere, înțelegere, tentativă ori complicitate prin furnizarea de asistență, ajutor sau sfaturi în vederea săvârșirii ei.”

² Publicată în M. Of. nr. 770 din 23 octombrie 2002.

3. Recomandările FATF

Printre instrumentele internaționale în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, nu în ultimul rând, trebuie să discutăm de importanța Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară (Groupe d'action financière – GAFI – sau Financial Action Task Force – FATF), organism interguvernamental înființat în 1989 la Paris, în cadrul G7, care cuprinde astăzi 36 de membri. Cele 40 de Recomandări ale FATF, publicate în 1990 și actualizate în mai multe rânduri (ultima dată în februarie 2012), a căror aplicare a fost extinsă la combaterea finanțării terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă prin cele nouă recomandări speciale adoptate în 2001 și 2004, nu sunt obligatorii. Totuși, acestea reprezintă, probabil, cea mai reușită activitate de a oferi o reacție coordonată și eficientă față de anumite fenomene infracționale. În afară de Comisia Europeană, au aderat la FATF (GAFI): Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Regatul Unit, Spania, Suedia. De asemenea, Banca Centrală Europeană, Europol și Eurojust au statut de observator. Consiliul Europei, reprezentat de Moneyval, este membru asociat.

Câteva idei din cuprinsul Recomandărilor sunt esențiale în a înțelege rolul unităților de informații financiare:

– **Recomandările FATF și modul de interpretare a acestora în cadrul mecanismelor internaționale de evaluare privesc FIU-urile drept autorități unice la nivel național, responsabile cu primirea RTS-urilor.**

– **Recomandările FATF sunt clare în ceea ce privește controlul exclusiv pe care FIU-ul trebuie să îl dețină asupra datelor colectate la nivel național în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor/finanțării terorismului. Cel mai important tip de informații în acest sens sunt RTS-urile.**

– **Recomandările FATF stabilesc ca regulă de bază pentru funcționarea sistemului CSB/CFT¹ obligația de a nu deoala faptul că un RTS a fost transmis FIU-ului.**

– **Recomandările FATF stabilesc, ca regulă de bază pentru funcționarea sistemului CSB/CFT, obligația de protejare a entităților raportoare în fața oricărei forme de răspundere legală, atunci când raportează cu bună-credință suspiciunile către FIU.**

¹ CSB/CFT – combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

– **Recomandările FATF impun FIU-ului obligația menținerii confidențialității în legătură cu orice solicitare de informații și informațiile ce fac/au făcut obiectul schimbului cu alte FIU-uri, în scopul protejării integrității investigației.**

Secțiunea 2

Prezentarea principalelor tratate europene referitoare la prevenirea și sancționarea faptelor de spălare de bani și a finanțării terorismului

1. Convențiile de la Strasbourg și de la Varșovia

În plan european, primele două tratate în materie sunt Convenția de la Strasbourg (1990) și Convenția de la Varșovia (2005).

Convenția europeană privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii, adoptată la Strasbourg, în data de 8 noiembrie 1990, extinde din nou definiția spălării banilor, astfel:

„1. Fiecare parte adoptă măsurile legislative și măsurile care se dovedesc necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, următoarelor fapte, atunci când sunt comise cu intenție:

a) transformarea sau transferul bunurilor de către o persoană care cunoaște că aceste bunuri constituie produse, în scopul de a disimula sau a ascunde originea ilicită a acestor bunuri ori de a ajuta orice persoană care este implicată în comiterea infracțiunii principale să se sustragă de la consecințele juridice ale faptelor sale;

b) disimularea sau ascunderea naturii, originii, amplasării, dispunerii, mișcării ori a proprietății reale a bunurilor sau a drepturilor relative la acestea, despre care autorul știe că aceste bunuri constituie produse;

și, sub rezerva principiilor sale constituționale și a conceptelor fundamentale ale sistemului său juridic:

c) achiziționarea, deținerea sau folosirea bunurilor despre care cel care le achiziționează, le deține sau le folosește știe, în momentul dobândirii lor, că acestea constituie produse;

d) participarea la una dintre infracțiunile stabilite conform prezentului articol sau la orice formă de asociere, înțelegere, orice tentativă ori

complicitate prin oferirea unei asistențe, unui ajutor sau sfaturi în vederea comiterii sale. (...)

3. Fiecare parte poate să adopte măsurile pe care le consideră necesare pentru a conferi, în baza dreptului său intern, caracterul de infracțiune tuturor sau unei părți din faptele prevăzute la alin. 1 în unul sau în toate cazurile următoare, când autorul:

- a) trebuia să prezume că bunul constituie un produs al infracțiunii;
- b) a acționat în scop lucrativ (profitabil);
- c) a acționat pentru a facilita continuarea unei activități infracționale.”

România a ratificat Convenția de la Strasbourg prin Legea nr. 263/2002¹, în vigoare din data de 28 mai 2002.

România a formulat următoarele declarații:

„1. În baza art. 14 alin. 3:

«Dispoziția prevăzută la art. 14 alin. 2 se aplică sub rezerva principiilor constituționale și a conceptelor fundamentale ale sistemului juridic român.»

2. În baza art. 21 alin. 2:

«Notificarea actelor judiciare se va efectua numai prin intermediul autorității centrale, care este Ministerul Justiției. În cazul cererilor de asistență pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale, notificarea se va efectua prin intermediul Parchetului General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.»

3. În baza art. 25 alin. 3:

«Cererea adresată României și documentele anexate la aceasta vor trebui să fie însoțite de o traducere în limba română și în una dintre limbile oficiale ale Consiliului European.»

4. În baza art. 32 alin. 2:

«Informațiile sau elementele de probă furnizate în baza cap. III al convenției nu vor putea fi folosite sau transmise, fără consimțământul său prealabil, de către autoritățile părții solicitante, în scopul investigațiilor sau al altor proceduri decât cele precizate în cerere.»

5. În baza art. 23 alin. 2:

«Autoritățile centrale române desemnate să aplice prevederile cap. III sunt:

Ministerul Justiției (...), Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (...), Ministerul de Interne (...), Ministerul Finanțelor Publice (...), Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție (...).”

¹ Publicată în M. Of. nr. 353 din 28 mai 2002.

La 16 mai 2005, la Varșovia, a fost adoptată **Convenția privind spălarea banilor, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (Convenția de la Varșovia)**.

România a ratificat Convenția de la Varșovia prin Legea nr. 420/2006¹, în vigoare din data de 7 decembrie 2006.

Principalele direcții² conform cărora se consideră că această convenție schimbă vizibil viziunea asupra incriminării spălării banilor sunt următoarele:

- Infracțiunile premisă trebuie să includă minimum categoriile de Infracțiuni prevăzute în Anexa la Convenție (cea ce include cerințele FATF în această materie într-un tratat internațional [art. 9 par. 4];

- Cu privire la probarea infracțiunii premisă, par. 5 și 6 stabilesc noi standarde legale obligatorii pentru a facilita prevenirea spălării banilor: clarificarea că o condamnare anterioară sau concomitentă pentru infracțiunea premisă nu este necesară [art. 9 par. 5], și că procurorul nu trebuie să stabilească o anumită infracțiune premisă, comisă la o anumită dată [art. 9 par. 6];

- Să se permită un standard de probă a laturii subiective mai puțin complex în cazul suspiciunilor de spălare de bani;

- O anumită formă de răspundere a persoanelor juridice a devenit o cerință legală obligatorie (răspundere penală, administrativă sau civilă) atunci când o persoană fizică săvârșește o infracțiune de spălare de bani în beneficiul unei persoane juridice, acționând individual dintr-o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice (pentru a limita întinderea potențială a răspunderii). Funcția de conducere se poate prezuma că există în trei situații descrise în textul legal [potrivit art. 10 par. 1: „*Fiecare parte va adopta măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a se asigura că persoanele juridice pot fi trase la răspundere pentru infracțiunile de spălare de bani, stabilite în conformitate cu prezenta convenție, comise în interesul lor de orice persoană fizică ce acționează fie în nume propriu, fie ca parte a unui organ al persoanei juridice, care deține o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice, în baza:*

- a) unei împuterniciri de reprezentare a persoanei juridice; sau
- b) unei atribuții de a lua decizii în numele persoanei juridice; sau

¹ Publicată în M. Of. nr. 968 din 4 decembrie 2006.

² Al doilea raport de evaluare a României al Conferinței Părților la CETS 198, disponibil la adresa <http://www.onpcsb.ro/pdf/raport%20varsovia%20ro.doc>.

c) unei atribuții de a exercita un control în cadrul persoanei juridice respective,

precum și în cazul implicării unei astfel de persoane fizice în calitate de complice sau instigator la infracțiunile menționate mai sus.”];

- Confiscarea și măsurile provizorii prevăzute de Convenție, care se consideră că aduc, adaugă valoare standardelor internaționale, acoperă următoarele domenii:

o art. 3 par. 1 introduce o noțiune nouă pentru a evita diferențele legislative între definirea produselor și a instrumentelor, potrivit căreia „Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a-i permite să confişte instrumente și produse sau bunuri a căror valoare corespunde acestor produse și bunuri supuse spălării”;

o confiscarea trebuie să se aplice spălării de bani și categoriilor de infracțiuni din Anexă (cu privire la care exprimarea de rezerve nu este posibilă) (art. 3 par. 2);

o confiscarea obligatorie pentru anumite infracțiuni grave generatoare de produse este avută în vedere de Convenție (art. 3 par. 3 [Anexa III]). Deși nu este o prevedere imperativă, autorii textului Convenției au transmis semnalul potrivit căruia, dat fiind caracterul esențial discreționar al confiscării penale în anumite țări, este recomandabilă confiscarea obligatorie în cazul anumitor infracțiuni grave și al infracțiunilor în care nu există o victimă care să pretindă despăgubiri;

o inversarea sarcinii probei este posibilă (ulterior condamnării pentru infracțiune) pentru a stabili originea licită sau de altă natură a produselor care pot fi supuse confiscării – art. 3 par. 4 [poate face obiectul unei declarații privind aplicarea integrală sau parțială].

- Convenția introduce un nou standard care se referă la administrarea corespunzătoare a bunurilor blocate sau sechestrate, statuat în art. 6, a cărui redactare este următoarea: „Fiecare parte va adopta măsurile legislative sau alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a asigura administrarea corespunzătoare a bunurilor blocate sau sechestrate, în conformitate cu art. 4 și 5;

- Prevederile art. 7 introduc competența autorităților de a dispune prezentarea registrelor bancare, financiare sau comerciale ori punerea acestora sub sechestru, ca măsură ajutătoare în cauze în care se dispune blocarea, sechestrarea sau confiscarea. Concret, art. 7 par. 1 prevede că „Fiecare parte va adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a împuternici instanțele sau alte autorități competente

să dispună prezentarea registrelor bancare, financiare sau comerciale ori punerea acestora sub sechestru pentru îndeplinirea măsurilor prevăzute la art. 3, 4 și 5. O parte nu poate refuza să acționeze potrivit prevederilor prezentului articol invocând secretul bancar”;

- Art. 7 par. 2 lit. a) prevede posibilitatea de a afla proprietarul unui cont – „să stabilească dacă o persoană fizică sau juridică este proprietarul ori beneficiarul unuia sau al mai multor conturi, de orice natură, la orice bancă situată pe teritoriul statului respectiv, caz în care urmează să obțină toate datele conturilor identificate”;

- Art. 7 par. 2 lit. b) prevede posibilitatea de a obține istoricul informațiilor bancare – „să obțină datele conturilor bancare precizate și ale operațiunilor bancare care au fost efectuate pe o anumită perioadă prin unul sau mai multe conturi specificate, inclusiv datele oricărui cont din care sau în care se efectuează un transfer”;

- Art. 7 par. 2 lit. c) (sub rezerva declarației prevăzute de art. 53) reglementează competența de monitorizare „preventivă” a conturilor – „să monitorizeze într-o anumită perioadă operațiunile bancare efectuate prin unul sau mai multe conturi bancare specificate”;

- Art. 7 par. 2 lit. d) prevede posibilitatea de a asigura confidențialitatea – „să se asigure că băncile nu divulgă clienților în cauză sau unei terțe părți că s-au solicitat ori că s-au obținut informații în baza subparagrafului a), b) sau c) ori că o anchetă este în curs de derulare”;

- Statele pot avea în vedere extinderea acestor competențe asupra instituțiilor financiare nebancale [art. 7 par. 2 lit. d)];

- Convenția introduce a nouă obligație de confiscare care acoperă procedurile *in rem*. Astfel, art. 23 par. 5 prevede următoarele: „Părțile vor coopera cât mai mult posibil, conform legislației interne, cu acele părți care solicită executarea măsurilor echivalente confiscării ce conduc la privarea de bunuri, care nu constituie sancțiuni penale, atât timp cât astfel de măsuri sunt dispuse de o autoritate juridică aparținând statului solicitant, vizavi de fapta penală, cu condiția să se fi stabilit că bunurile constituie produse sau alte bunuri în sensul art. 5” (i.e. transformate sau convertite etc.);

- Împărțirea bunurilor confiscate (deși art. 25 par. 1 prevede principiul potrivit căruia bunurile rămân în statul unde au fost găsite, noile prevederi conținute de art. 25 par. 2 și 3 solicită acordarea priorității returnării bunurilor, atunci când sunt solicitate, și încheierii de acorduri);

- Convenția introduce competența de a oferi asistență internațională cu privire la cererile de informații care vizează dacă subiectul unei cercetări